

DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is f 10.— rec. voor Soerabaya, en f 12.— rec. franco per post.

WOENSDAG 25 MEI.

PRIJS DER ADVERTENTIE.

De prijs der ADVERTENTIE is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 22.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA.

1858.

Wanneer men den toestand der Indische maatschappij oplettend gadeslaat, zal men weldra tot de overtuiging komen, dat de gebreken in de opvoeding der kinderen vooral niet aan het lager onderwijs, en ook niet aan uiterlijke omstandigheden mogen toegeschreven worden. Voor de ontwikkeling van ten minste de eerste tien of twaalf levensjaren des kinds, levert dit gewest, onzes inziens, evenveel fondsen op, als het moederland. En zoo er hierin al kleine verschillen mogten bestaan, dan is het voorzeker niet moeilijk de nadelen uit den weg te ruimen, of derzelve welligt kwade uitwerking tegen te gaan.

Het zou ons te ver van ons doel afleiden, wanneer wij op dit terrein eene vergelijking tusschen Nederland en Indië wilden maken. Doch wij willen toch eenige punten beschouwen. Men hoort, bij voorbeeld, zoo dikwijls klagen, dat het hier zoo moeilijk is zijnen kinderen speelgoed, prenten en boekjes te verschaffen; dat alles is hier zoo duur; en het is toch zoo nuttig om den geest op te wekken en het verstand al spelende los te maken. Dat zoodanige zaken hier heel goedkoop zijn zal niemand, die er nu en dan eens wat van koopt, durven beweren. Doch, zonder over de rijken te spreken, moeten wij opmerken, dat zelfs zeer middelmatige inkomsten voldoende zijn om nu en dan eens wat aan te koopen. Als men het nuttig en noodzakelijk voor zijne kinderen oordeelt, kan er wel wat uitgespaard worden. Eens kwamen wij in een huisgezin, dat in niet zeer breedte omstandigheden verkeerde, en alzoo niet veel overliet om aan speelgoed, prenten en boeken te besteden. Wij vonden den vader bezig met zijne kinderen te vermaken met het schilderen van landschapjes. De man had in de chineesche kamp voor f 1.— rec. een defecte schilderdoos gekocht. Hij had geen teekenen of schilderen geleerd, en het waren dus geene schilderstukken van Jan Steen of Hogarth; zelfs zijne kinderen wisten vrij wat aan te merken. Hoezeer nu velen ook hierom lagchen, en het laf zullen vinden dat wij dit openlijk als een bewijs bijbrengen,

zoo zagen wij er veel goeds in. Het vermaakte de kinderen, en hield hen bezig; het bewaarde hen ten minste gedurende dien korten tijd voor ledigloopen, het leverde stof op om hen spelende te leeren; het spoorde hen later aan, om hunne krachten ook eens te beproeven; en eindelijk het vermeerderde hunne gehechtheid aan hunnen vader. De man had wijs gehandeld met dien doos te koopen. Veel kon hij van dien kant niet doen, maar hij roeide met de riemen, die hij had. Bovendien is dit voorbeeld, hoe eenvoudig ook, één uit velen. Er bestaan zelfs bij minvermogenenden duizende gelegenheden in het huiselijke leven, om zijne kinderen bezig te houden, en voor straatloopen te bewaren. Men kan hen niet zoo weinig tevreden stellen en tevens den geest opwekken en ontwikkelen. De liefde der ouders tot hunne kinderen, zoo zij met wijsheid gepaard gaat, is zoo vindingrijk; overigens vergete men niet dat het in Europa onder de mindere volksklasse ook geene *coulour de rose* is.

Verder heeft men ons ook wel eens tegen geworpen dat de maatschappelijke omgeving in Europa meer geschikt is, om de kinderen op te wekken en bedrijvig te maken. In de steden woont men te midden van handwerken, nering, leven en gewoel. Hier in ligt veel waars; vooral als men in aanmerking neemt, dat de christenen hier in Indië meestal in afzonderlijke wijken en buurten wonen, en de kinderen dus minder in de gelegenheid zijn een en ander al spelende waar te nemen. Doch verondersteld nu, dat een huisvader zijnen zoon voor den ambachtstand wil opleiden, zou er dan hier ook geene gelegenheid bestaan, om den nog jeugdigen knaap vroegtijdig met bedrijven en handwerken gemeenzaam te maken. Hij behoeft hem slechts in de werkplaatsen van Chinezen en Javanen rond te leiden. Wij bedoelen hiermede niet om hem al dadelijk een of ander handwerk aan te leeren, want dat zou op die wijze toch zeer onvolmaakt geschieden en de veelal gebrekkige handwerken der inlanders zouden hem niet veel ba-

ten. Maar eene eenvoudige wandeling in de Chineesche kamp of in de inlandsche kampongs, waar ambachten worden uitgeoefend, is voldoende, om den aankomenden jongeling eene zekere mate van lust tot werken en arbeiden in te boezemen. Er bieden zich daar honderde gelegenheden aan, om veel met hem te spreken. Men kan hem veel doen opmerken, hem omtrent veel inlichten, en hem alzoo voorbereiden tot zijnen toekomstigen werkkring. Al is het dan ook dat maatschappelijke verhoudingen en omstandigheden de Indische kinderen in het algemeen verhinderen om ambachtslieden te worden, dan is die wijze van opvoeding immers toch niet vruchteloos te noemen. De pen kan toch altijd worden opgevat, en de zaken blijven dan eenvoudig, zooals zij nu zijn, met dit eenige onderscheid, dat de vader het bewustzijn heeft zijnen pligt te hebben gedaan, en dat de zoon bij elke gunstige verandering meer kans dan anderen heeft, om zijn brood al is het dan ook niet ruim, te verdienen. Treuren en stilzitten baat niet veel. De ondervinding, die wij uit onzen eigenen leeftijd en de lessen, die wij uit het verledene en tegenwoordige kunnen putten, moeten ons aansporen, om met kracht tegen de toekomst te waken. Het lot onzer kinderen moet ons niet te ligt wegen, opdat wij ons niet behoeven te beklagen als het te laat is.

Wij hebben alzoo omtrent slechts twee punten gezien, wat ouders zelfs in niet zeer gunstige maatschappelijke en huiselijke omstandigheden toch altijd nog kunnen doen. Is het niet mogelijk, dat wij onze kinderen hier in Indië zoo volmaakt kunnen ontwikkelen als in Europa, zoo is het toch mogelijk, dat wij veel kunnen verbeteren. Laat ons niet filosoferen over ideën van Europeesche beschaving, om alzoo in het geheel niets te doen. Pogen wij slechts datgene te bereiken, wat mogelijk is, en wachten wij dan blijmoedig de toekomst af.

EEN PLEIZIERIGE DAG

VAN VIJF BRAVE JONGE HEEREN, EN VAN EENEN, WIENS BRAAFHEID ZEER TWIJFELACHTIG IS.

Het is een schoone morgenstond in de maand Julij, een morgenstond, die eenen heeten dag voorspelt, juist geschikt, om eens de buitenlucht in te ademen, daarenboven is het Zondag en half vier in den morgen.

Op eene kamer, in eene der voornaamste straten der Hoofdstad, zijn, hoe vroeg het dan ook is, reeds vijf Heeren bijeen, die uit gouden sigarenpijpjes hunne Manilla's doen dampen. Op de tafel staat het overblijfsel van een eenvoudig ontbijt, twee flesschen wijn, een zak sigaren en een dito, waarin zich brood met vleesch schijnt te bevinden. De kamer is goed, maar ouderwetsch, gemeubileerd, en onder den spiegel hangen verschillende kleine, ronde, zwarte portretten, die er met hunne groote pruiken of vervaarlijke kornetten alles behalve bekoorlijk uitzien, en op het bureau prijkt een theeservies, zorgvuldig met een groen gazen doek bedekt. Men behoeft juist niet zeer slim te zijn, om dit vertrek terstond te herkennen voor de kamer van eenen jongen Heer, die bij zijne ouders in huis woont.

Het vijfstal behoort tot de zoo even geschetste jonge Heeren. Zij hebben onder elkander, met nog een' zesde, een sang-collegie opgericht, onder de zinspreuk: *Tot Nut en Oefening*, en zijn van plan thans de boeten te verteren. Zij hebben besloten van don pas aangebroken dag eenen plezierigen dag te maken, en daarom zullen zij naar *Utrecht* gaan, eene stad, waarin drie van de vijf nooit geweest zijn. Zij hebben het plan verworpen van met den spoorwagen te gaan; vooreerst is en blijft de spoorwagen gevaarlijk, en daarenboven siet men niets onder weg en kan, wat nog wel het ergste is, niets gebruiken. Om al dese omstandigheden te vermijden, hebben zij, bij eenen stalhouder, een rijtuig met twee paarden

en voor zes personen besteld; het is veel gemakkelijker eigen rijtuig, namelijk van eenen stalhouder, te hebben, men kan aanleggen en zich ophouden, zoo lang men zulks verkiest, men is aan geenen tijd gebonden en de kosten maken ook zulk een groot verschil niet uit. Het vijfstal was geheel in het zwart gekleed en zag er zeer soliede uit, en op hunne aangezichten blonk die glans van innig genoegen, hetwelk iedereen bezielt, die eenen plezierigen dag zal doorbrengen.

— Als die stalhouder nu maar op zijn' tijd past, zeide de een, op zijn horologie turende.

— Het is pas kwartier voor vieren, en te vier nre zoude hij immers voorkomen, gaf een ander ten antwoord.

— Max laat ook lang op zich wachten, en anders is hij er gewoonlijk een half uur voor zijn tijd.

— Om u de waarheid te zeggen, zeide er een, die door zijnen neus sprak en de braafste onder de braven was, — wilde ik wel, dat Max niet kwam; ik heb het niet groot op hem.

— En ik niet, klonk het als uit eenen mond.

— Ik geloof, dat het een heel lieverlijk Heer is, diezelfde Max, ging de heel brave voort, — verledene week ontmoette ik hem in de Kalverstraat, gearmd loopende met een' komediant, weet je met dien langen, die in de treurspellen de hoofdrollen speelt.

— Bah! met een' komediant! riepen allen met verontwaardiging.

— Gelukkig was hij zoo diep in gesprek gewikkeld, dat hij mij niet bemerkte, ik was zoo bang, dat iemand zien zoude, dat hij mij groette.

— En ik heb hem ontmoet met een kerel met baard en knevels en verschrikkelijk lang haar, het scheen wel een kunstschilder of zoo iets te wezen. Ik kan mij volstrekt niet begrijpen, hoe een fatsoenlijke jongen zich met zulk volk kan ophouden!

— Ik wenschte wel, dat hij bij ons uit het Collegie was, zeide wa-

der een ander, — want hij is juist geschikt, om ons onzen goeden naam te doen verliezen; maar stil, ik hoor iemand de trap opkomen, misschien is hij het.

Het was Max, een rijzige, welgemaakte, vier en twintigjarige jongeling, uit wiens blik leven, jeugd en vuur spraken. Hij droeg eene geruite broek en wit jasje, geen vest, maar eene zijden foulard om den hals met breed omslaanden hemdsboord, terwijl zijne krullende lokken door eenen lichten zomerpet bedekt waren. In de hand hield hij eenen dikken stok, terwijl aan eenen der knopen van zijnen jas een groote tabakszak en eene Deutsche pijp bengelden.

Het vijfstal zag elkander verbaasd aan.

— Goeden morgen, zeide Max, — dag, Piet! dag, Ko! bonjour, Willem! en gij ook, Gus en Manus! allen goeden dag!

— Maar, mijn Hemel! wat ziet gij er gek uit, zeide Piet, die door zijnen neus sprak, en wil je zoo meê!

— Wel wis en waarachtig! zeide Max, — dat staat niet, zoo als ik er uitzie; het spijt mij maar, dat mijn broeder zijn' strooijen hoed heeft uitgeleend, anders had ik dien ook opgezet. Als men uit de stad gaat moet men *nonchalant* gekleed zijn.

— Maar gij gelijkt wel een' paardrijder of zoo iets, hernam Ko.

— En gij allen hebt den schijn van naar eene begrafenis te moeten, de witte doek ontbreekt er alleen, gaf Max eenigzins wrevelig ten antwoord.

— Maar zet dan toch ten minste een' hoed op, sprak Gus, een pet staat zoo gemeen op Zondag, ik heb wel eenen hoed, die u past.

— En, voegde Willem er bij, trek dat malle witte ding uit, Gus zal u wel een' jas leenen; waarachtig, wij zouden ons schamen, zoo met u ergens te komen. Ik weet niet, waar de menschen u voor zouden aanzien.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN.

van den 14den tot den 18den Mei 1853, N°. 39-40.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie F. J. Berg.

Civil Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de ambtenaar W. L. van Guericke, laatstelijk resident van Ternate.

BESTEND:

Op zijn verzoek, de civiele geneesheer te Cheribon J. K. van den Broek, tot uitoefening van de genees-, heel- en artsennijngkunde bij de faktorij voor den nederlandschen handel op Deima (Japan).

Ter Werkst van Sumatra:

BEHOEFT:

Tot resident der Padangsche Bovenlanden, P. T. Couperus, thans resident van Tapanolie.

Tot resident van Tapanolie, F. H. J. Netscher, thans assistent-resident van Tanah-Datar, in de Padangsche Bovenlanden.

Tot assistent-resident van Tanah-Datar, in de Padangsche Bovenlanden, C. H. Palm, thans kontrolleur der eerste klasse.

Tot kontrolleur der eerste klasse, V. Barthelmy, thans kontrolleur der tweede klasse.

Tot kontrolleur der tweede klasse, K. J. Jellinghaus, thans kontrolleur der derde klasse.

BELAST:

Met het civil gezag in de XIII en IX Kotta's:

De kontrolleur der eerste klasse J. A. W. Ophuyss, thans in de afdeeling Natal.

Te Natal, de kontrolleur der eerste klasse V. Barthelmy, thans te Kaijoetanam.

Te Kaijoetanam, de kontrolleur der derde klasse H. A. Mess, thans in de afdeeling Madheling.

GOEDGEKEURD

Dat door den Directeur der Kulturen,

BIJ HET KADER DER LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES,

ZIJN GEPLAATST:

De benoemde kontrolleur der 2de klasse F. A. C. Halwijn, in de residentie Bezoekie.

De benoemde kontrolleur der 2de klasse A. Taunij, in de residentie Preanger Regentschappen.

De benoemde kontrolleur der 3de klasse H. M. van Rijssen, in de residentie Preanger Regentschappen.

De benoemde kontrolleur der 3de klasse C. W. F. Neijs, in de residentie Kediri.

De ambtenaar der 2de klasse J. Kniphorst, in de residentie Bezoekie.

De ambtenaar der 2de klasse J. P. F. Gericke, in de residentie Cheribon.

ZIJN OVERGEPLAATST:

De kontrolleur der 3de klasse P. van Hoek, uit de residentie Rembang naar Kediri.

De kontrolleur der 1ste klasse H. A. Steijn Parvé, uit de Preanger Regentschappen naar de residentie Banjoemaas.

De kontrolleur der 2de klasse J. H. K. Phitzinger, uit de Preanger Regentschappen naar de residentie Cheribon.

De kontrolleur der 2de klasse N. F. C. Holmberg de Beckfelt, uit de residentie Banjoemaas naar Bagelen.

De kontrolleur der 2de klasse J. M. de Brauw, uit de residentie Bagelen naar Banjoemaas.

De kontrolleur der 1ste klasse L. H. van der Ven, uit de residentie Bezoekie naar Madioen.

BIJ HET PERSONEEL DER INDIGO-KULTUUR,

ZIJN BEVORDERD:

Tot opziener der 2de klasse, de opziener der 3de klasse C. T. Bischoff.

Tot opziener der 3de klasse, de opziener der 4de klasse J. Corneille.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Uit de residentie Kadoe naar Bagelen, de opziener der 1ste klasse D. F. van der Heijde, en zulks met herroeping zijner verplaatsing naar Bezoekie.

Uit de residentie Bagelen naar Bezoekie, de opziener der 3de klasse C. W. Reep.

Schutterijen, enz.

BIJ DE BATAVIASCHESCHUTTERIJ,

ONTSLAGEN:

BIJ DE INFANTERIE.

Eervol, wegens vertrek, de kapitein m^r. A. G. M. Smulders en de

eerste luitenants B. Kopersmit, C. de Chauvignij de Blot en m^r. J. A. A. Leemans.

Op verzoek, eervol, de eerste luitenant H. N. Witbols Feugen.

Eervol, de tweede luitenant A. A. M. N. Keuchenius.

BEVORDERD:

BIJ DEN STAF.

Tot kapitein-auditcur, de eerste luitenant-auditcur m^r. A. J. Swart.

BIJ DE INFANTERIE.

Tot kapitein, de eerste luitenants S. M. Canter Visscher, m^r. H. C. Nolthenius, en m^r. L. W. C. Keuchenius.

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants J. van Lennep, J. R. Kleijn, C. Briët, F. G. van Bloemen Waanders, C. F. W. Wiggers van Kerchem en J. A. Stok.

BIJ DE KAVALLERIE.

Tot ridmeester, de eerste luitenant G. Suermont.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant J. L. Adam.

BEHOEFT:

BIJ DE INFANTERIE.

Tot tweede luitenants, de sergeant-majoor P. Landberg Jr., de korporaal jhr. m^r. F. Junius van Hemert, D. Janette Walen en C. L. Dankmeijer, en de schutters G. L. J. van der Hucht, F. H. Tiedeman en C. Boers.

Militair Departement.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement zijn overgeplaatst,

BIJ DE INFANTERIE.

Bij het 7de bataillon, de 2de luitenant J. W. Auffmorth, van het 1ste bataillon.

Bij het 8de bataillon, de 2de luitenant J. C. Hamakers, van het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling.

Bij het 9de bataillon, de kapitein W. Heijmans, van het garnizoens-bataillon op Banka.

Bij het 11de bataillon, de 1ste luitenant J. Verschuijl, van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling.

Bij het 12de bataillon, de kapitein W. A. Doerlehen, van het 2de bataillon, en de 1ste luitenant J. B. A. Schorror, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (Banjermassin).

Bij het 14de bataillon, de 1ste luitenant H. von Ziwet, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (Banjermassin).

Bij het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling (Bantam), de kapitein H. Raat, van het 12de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling (Anjer), de 1ste luitenant A. W. F. H. Tuckerman, van het 8de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling (Cheribon), de kapitein H. van Houten, van het 9de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling (Magelang), de 2de luitenant C. B. D. Ohry, van het 9de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de 1ste luitenant P. C. S. van der Blom, van het 9de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (Banjermassin), de 1ste luitenant A. M. van der Hucht, van het 14de bataillon, en de 2de luitenant W. R. H. Tergau, van het 12de bataillon.

BIJ DE ARTILLERIE.

Bij het Personeel:

De 1ste luitenant J. Welter, van het materieel.

Bij het Materieel:

De 2de luitenant M. S. du Pui en H. G. Boumeester, van het personeel.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

Voor het land. De Wd. Resident van Soerabaya brengt bij deze ter kennis van het algemeen dat op Zaterdag den 4den Juni aanstaande, des namiddags ten 6 ure de postpakketten zullen worden gesloten bestemd voor de verzending naar Europa, met de overland-mail.

SOERABAYA, De Wd. Resident voornoemd, 24 Mei 1853. SCHONCK.

Voor het land. De waarnemend resident in ervaring gekomen zijnde, dat door vele personen geen gevolg wordt gegeven aan de waarschuwing voorkomende in zijne bekendmaking van den 22sten Januarij jl., opgenomen in den Oostpost van den 29sten Januarij N°. 5 en handelende over het op- en afvaren der monding van de Solo-rivier, noodigt elk en een iegelijk die zulks mogt aangaan, nogmaals dringend uit, zich deze waarschuwing ten nutte te maken en zich niet moedwillig in gevaar te begeven; hebbende door het veronachtzamen van een en ander bereids zes Inlanders successievelijk het leven verloren.

SOERABAYA, De Waarnemend Resident, 18 Mei 1853. SCHONCK.

Voor het land. De ondergeteekende Onder-Intendant 2de klasse in de 3de Militaire Afdeeling op Java, maakt mits deze bekend, dat de Officiëren der Schutterij of andere particuliere personen die zulks mogten verlangen, uit het

afdeeling Militaire kleeding-magazijn kunnen ontvangen: Satinet (Engelsch leder) tegen . . . 1.— per el. Degens met toebehooren . . . 24.— „ stuk Degen Dragons met torsades tegen . . . 8.— „ „ De Onder-Intendant 2de klas voornoemd, J. VAN DEN HAM.

Voor het land. Debiteuren aan het vendu-kantoor te Soerabaya over de maand Januarij jl. welke neg achterlijk zijn, in de voldoening hunner schulden, worden bij deze herinnerd dat de aanzuivering daarvan uiterlijk op ultimo dezes, zal moeten plaats hebben, indien zij zich tegen geregtelijke vervolging willen vrijwaren.

SOERABAYA, De Super-intendent van gemeld kantoor, 6 Mei 1853. J. J. MODDERMAN.

Voor de Police. Der gemeente wordt bekend gemaakt dat tot meerdere veiligheid van 's lands kas, en op verzoek van het militair departement, de passage over het achterplein van het stadhuis, zijnde de in- en uitgang bij het post-kantoor, en ook die door de achterpoort van gemeld plein, uitkomende in de Heerenstraat, van heden af aan, van des avonds 6 tot des morgens 6 ure, voor rijtuigen en voetgangers gesloten zal zijn.

SOERABAYA, De Assistent-Resident voor de politie, 19 Mei 1853. SWERVER.

Voor het land. Overeenkomstig de bestaande bepalingen brengt de ondergeteekende, resident van Kediri, ter kennis van het algemeen, dat op Woensdag den 1sten Junij e. k., des ochtends ten 8 ure, ter hoofdplaats Kediri, door den vendumeester aldaar, voor rekening van het Gouvernement in het openbaar, aan den meestbiedende zullen worden verkocht de natemeldene achterhaalde en verbeurd verklaarde HOUTWERKEN; als:

77, (zeven en zeventig) stuks djattie planken, lang 6½ voet, breed 1½ voet en dik 1 duim, — en 124 (honderd vier en twintig) stuks djattie planken, lang 7 voeten, breed 1½ voet en dik 3 duimen.

Alles Rijnlandsche maat. De verkoop zal plaats hebben op de gewone veilconditien.

KEDIRIE, De Resident voornoemd, 26 April 1853. H. M. LE ROUX.

(Voor het land.) Op de vendutie voor 's Lands pakhuizen op Zaterdag den 28sten dezer maand, zullen nog verkocht worden eenige KOFFIJ en KANEEL.

SOERABAYA, De Algemeene Pakhuismeester, 18 Mei 1853. VAN MEERTEN.

RAAD VAN JUSTITIE TE SOERABAYA.

Teregtzitting van den 25sten Mei 1853.

UITSpraak gedaan in zake:

J. H. Friedlander, procureur M^r. s' Jacob, C^a. G. J. Spengler qq., procureur Br. van Nidek. — De Weeskamer alhier qq., B^r. Kwee Hiam Lam, procureur M^r. s' Jacob, C^a. J. Jansen, procureur Br. van Nidek. — K. C. A. van Hoogendorp, procureur Br. van Nidek. — C. Mr. R. W. J. C. Bake, procureur M^r. s' Jacob. — C. E. Beurlin qq., procureur M^r. Hofland, C^a. J. F. Beekman. — C. H. de Bruin, qq., procureur M^r. s' Jacob, C^a. H. B. Schreuder. — E. Martens, procureur Br. van Nidek, C^a. Versveld. — C. van Raalten, procureur Br. van Nidek, C^a. C. A. van Sprew en Werner. — E. Martens, procureur Br. van Nidek, C^a. Barron Sweerts de Landas. — Said Abdulla bin Al. Barkeba, C^a. J. A. Wenskofsky.

Om te antwoorden:

P. W. Hofland qq., procureur M^r. Hofland, C^a. J. A. Berkholt, procureur M^r. s' Jacob. — Pa. Kamidie, procureur Br. van Nidek, C^a. Said Moestapha b. m. bin Keteben.

Ten einde door den Officier van Justitie conclusie te nemen:

Abdul Karim, procureur M^r. Hofland, C^a. De Weeskamer qq., B^r. Jochans, procureur M^r. s' Jacob. — L. H. Dubois, procureur M^r. s' Jacob, C^a. deszelfs echtgenoot Louisa Helena Schutz.

Kiesch doende:

W. L. Versteegh qq., procureur M^r. s' Jacob, C^a. Maas Ngabey Werio Diepoero. — A. Croese, C^a. Gosch. — H. F. van Haasen, C^a. J. A. Wenskofsky. — Maas Ngabei Sossro adie Werio, C^a. Maas Pandjie Kesomo adie Notto. — R. M. Pereira, procureur Br. van Nidek, C^a. W. H. Keasberry.

— Waar so mij voor zullen aansien raakt mij bitter weinig, maar jelui zullen ze houden voor afgevaardigden van 't Nut. En nu, kort en goed, heb jelui plezier, om er stijf en harkerig uit te zien, mij goed, maar ik blijf zoo als ik ben, en met deze woorden maakte Max zijne pijp los, haalde zijn lucifersdoosje te voorschijn, en stak met eenen geweldigen slag een waspitje aan. Het vijftal zag elkander, de schouders ophalende, aan, als wilden zij te kennen geven, dat er niets aan te doen was, en Piet mompelde binnen 's monds: — die heroerde Max, ik was er wel bang voor, dat er iets mals met hem gebeuren zou.

— Maar wij hebben immers sigaren genoeg, seide Willem, — een Duitse pijp staat zoo raar!

— Al hadt gij tienmaal meer, ik verkies mijne keel niet droog te rooken, seide Max, — waarachtig, men kan het jelui aanzien, nooit gereisd te hebben, anders soudt gij zoo niet spreken.

— Maar gij hadt u ten minste eerst wel kunnen scheren, seide Mannus, die tot hertoe nog niets gezegd had.

— Dank je wel, ik wil knevels laten staan, dat is tegenwoordig de smaak. Ik ben onafhankelijk en kan doen en laten wat ik wil. Mijn Compagnon zal hetzelfde doen: men ziet tegenwoordig veel knevels aan de beurs.

Het vijftal zag elkander aan met eenen blik, welke duidelijk seide, dat, nu Max knevels staan liet, er tusschen hem en hen een groote kloof gekomen was. Eindelijk kwam, zoo als alle huurrijtuigen, het rijtuig een kwartier na den bepaalden tijd.

— Alles is in orde, seide Piet, met een ijselijke drukte en bezorgheid. — Heb jij de schijf, Gus?

— Ja!

— Draagt gij den wijn, Max?

— Is dat al, die twee flesschen? vroeg Max, so onder den arm pakkende.

— Het is maar om in den wagen te drinken, merkte Ko aan.

— Maar twee flesschen voor ons zessen! Enfin, onder weg is altijd genoeg te krijgen; maar wat duivel zit in dien zak, broodjes met vleesch! ben jelui dol, gek of razend; welke jonge lui nomen ooit proviand mee, als zij een plezierigen dag willen hebben!

— Hé! seide Piet, — daar vind ik niets gek in, wij zullen aanstands wel trek krijgen, want de buitenlucht maakt een grage maag, dan is het toch altijd veel voordeliger dan in een logement.

— Precies alsof ik mijne Grootmoeder hoorde redeneren, mompelde Max. Ze mogen dan zoo soliede wezen als zij willen, maar ze zijn een slaauw troep, en ik wet waarachtig niet, hoe ik onder hen verzeild ben geraakt.

Intusschen zijn de Heeren reisvaardig, de hoeden worden nog eens met de mouw opgestreken, versche sigaren aangestoken en men klimt het rijtuig binnen.

Een der paarden schijnt besloten te hebben niet stil te willen staan.

— Zeg eens, voerman! vraagt Ko, — dat paard is immers niet schichtig?

— Kom, stap maar in! roept Max, — als je bang zijt wil ik wel naast den voerman plaats nemen, om een handje te helpen, als er iets gebeuren mogt.

— Om 's Hemels wil! dat niet, roept het vijftal, met blijkbaare angst op het gelaat, — jij hebt geen verstand van paarden. Nu, voerman! echtjes aan, — en het rijtuig rijdt voort.

Geen bakkersknecht kan met meerdere deftigheid en gevoel van eigenwaarde op zijnen trouwday in een vigilante zitten, dan het vijftal in den wagen gezeten was, terwijl Max een heel gemakkelijke houding had aangenomen, groote rookwolken uit zijne pijp te voorschijn blies, en de groote ruiten van zijne broek, die hij voor de eerste maal aan had, bewonderde.

Ann de Grijsbrng gekomen, gaf de voerman den paarden een emmertje water. Max sprong het rijtuig uit, en bestelde een glas cognac, tot groote verbazing van het vijftal.

— En wat zal jelui gebruiken? riep Max aan het portier.

— Niets, gaf Piet heel pedant ten antwoord, — hot is ons nog te vroeg voor sterken drank. Toen Max het rijtuig weder binnenkwam, zaten de Heeren ieder met een broodje in de hand, en betuigden hunne verwondering, hoe of het mogelijk was, dat iemand reeds te half zes zoo'n groot glas cognac kon naar binnen slaan.

— En gij hebt den voerman jenever gegeven? vroeg Gus.

— Dacht je misschien water en melk.

— Neen! maar het is maar, dat hij niet te veel krijgt, hij zit achter de paarden, en wij zouden niet gaarne een ongeluk hebben.

— O! stel je gerust, zulke kerels drinken jenever als water, en blijven toch nuchter.

De reis ging inmiddels voort onder gesprekken, die te langwijlig zouden wezen, om hier neder te schrijven. Te Abcoude werd even halt gehouden, een kop thee gedronken, en Max, die voorgaf altijd zoo slaauw op thee te worden, dronk een kleintje rum.

Piet nam, in kwaliteit van President, het woord, en seide, ijdelijk door zijnen neus sprekende: — Hoor eens, Max! wij versoecken u nu ten vriendelijkste, den voerman geen sterken drank meer te

SOERABAYA, den 25sten Mei.

— *Jl. Zaterdag* avond ging de fourier van de kavallerie alhier zich baden in de walgracht. Daar hij niet wederkeerde, vermeende men dat hij elders was heen gegaan. Zondag morgen vond men zijn lijk in de gracht drijven. Hij is alzoo waarschijnlijk verdrongen.

— Men leest in de *Javasche Courant*, dd. 28 Mei.

Betrekkelijk de over geheel *Nederlandsch-Indië*, krachtens gouvernements besluit van 27 Januarij ll., geopende inschrijving, ten behoeve der noodlijdenden, ten gevolge van de in November en December des vorigen jaars te *Banda* plaats gehad hebbende aard- en zeebeving, kan het volgende worden medegedeeld:

— Zoo als zulks in der tijd door de onderscheidene op *Java* uitkomende dagbladen is gemeld, heeft de deelneming in het lot der ongelukkigen, die door dien ramp zijn getroffen, zich niet bepaald tot de Europeanen, maar ook vele inlandsche ambtenaren en Chinezen, voornamelijk in de residentien *Soerabaya* en *Madioen*, hebben hunne liefdadigheid op de ondubbelzinnigste wijze aan den dag gelegd.

De inschrijvingen, welker bedrag bereids in 's land kas is gestort geworden, hebben tot dus verre bedragen als volgt: te

Pajitjan	f 328,—	per transport f 7675,60
Madioen	1235,—	Djokjokarta 435,—
Krawang	298,60	Kedirie 169,—
Riouw	250,—	Banjoemaas 817,—
Priaman	16,—	Tagal 256,—
Pekalongan	349,—	Japara 195,—
Bantam	213,—	Cheribon 341,—
Tjiandjor	398,60	Pekalongan 534,90
Kadoe	118,—	Soerakarta 3041,—
Samarang	286,—	Paseroean 521,—
Bawean	16,60	Bezoekie 118,—
Bankalang	160,—	Prebolinge 265,—
Soerabaya	3718,—	Batavia (bijdragen
Rembang	289,—	des handels). 1665,—

transporters. f 7675,60 te samen . f 15533,30

Nog is tot bovengemeld einde bij 's land kas ontvangen:

De zuivere opbrengst van een te Batavia gegeven concert, ad	5366,60
Het 1/3 der zuivere opbrengst eener aldaar gegevene tooneelvoorstelling, ad.	451,—
En van den artiste <i>Potier</i> en zijne vrouw, leden van het tooneelgezelschap	12,—
Gezamenlijk bedragende	f 21362,90

Deze gelden zijn bereids ter beschikking van den resident van *Banda* gesteld geworden.

— Als een vervolg op de laatste berichten uit *Palembang*, betrekkelijk de pogingen van radja *Tiam Alam*, tot versterking der rust in de *Ampat Lawang* (in ons nummer van 27 April jl. medegedeeld), zijn wij in de gelegenheid gesteld het navolgende mede te deelen:

Radja *Tiam Alam* was er in geslaagd weder eenig volk te verzamelen, waarmede hij de post van *Soekadanna* verontrustte.

De kolonel *de Brauw* rakte daarop andermaal met eenige troepen tegen hem op, en onderwierp de geheele bevolking in de *Lintang Kirie*, maar het gelukte hem niet den radja magtig te worden, die, volgens berichten, weder naar het gebergte de wijk had genomen.

Na het bestuur der *Lintang Kirie* bevestigd te hebben, zijn de troepen naar *Tebing Tingie* teruggekeerd.

In de *Ampat Lawang* is, door de verkiezing van eenen nieuwen passirah van *Lobo Poeding*, de rust, voor welker behoud men vreesde, bewaard gebleven.

De pangeran van *Moeara Pinang*, die, zoe als wij reeds

voeren: wilt gij u dronken drinken, dat staat u vrij, maar wij willen ons leven niet roekeloos in de wangschaal stellen, hij heeft nu al twee borrels gedronken, en wij zijn nog niet eens halfweg.

Max barstte in een luid gelach uit, en begon eene aria uit *Robert le Diable* te fluiten, iets, dat het vijftal als een begin van dronkenschap beschouwde.

Te *Loenen* werden de paarden uitgespannen, daar zoude men ontbijten, en onder het ontbijt had Max de grootste reden van de wereld, om zich verschrikkelijk te ergeren. Tot walgens toe dik legde ieder de boter op zijn brood, en het was onophoudelijk:—doe meer suiker in de thee, snij de kaas dikker en gebruik wat meer rookvleesch, wij moeten er toch voor betalen, het is één geld, en zij verdienen er genoeg op!

Na dan zoo veel mogelijk gogeten te hebben, deed Piet het voorstel om naar de kerk te gaan, ten einde den Dominé eens te hooren, iets, dat Max alles behalve amusant vond.

— Maar jij kunt zoo niet metgaan, riepen allen,—met eenen pet op in de kerk, en dan die gekke jaa.

— Bah! zij weten hier immers, dat wij vreemdelingen zijn, komaan maar en route, maar wij blijven er geen uur.

Zij traden de kerk binnen, het vijftal heel deftig, de zede minder. Aandachtig luisterden zij naar elk woord, dat van 's Leeraars lippen kwam, behalve Max, die zich schrikkelijk vervoelede, en met oogen, armen en handen allerlei telegraphische bewegingen maakte, om zijnen vrienden het sein van te vertrekken te geven, doch deze stonden onbewegelijk den Dominé aan te gapen, alsof zij nog nooit eenen Predikant gezien, of gehoord hadden. Eindelijk begon het Max zoo geweldig te vervelen, dat hij besloot geweld te gebruiken

vroeger mededeelden, in onze handen is gevallen, is naar *Palembang* overgebracht.

— Men schrijft van *Riouw* den 28sten April, dat op *Lingga* de *cholera* is uitgebroken. Het getal sterfgevallen was nog niet met juistheid op te geven; doch men berekent dat gedurende den loop der maand aan die ziekte bezweken zijn twintig à vijf-en-twintig personen. De sultan, die een aanval van deze ziekte had, is door spoedig aangebragte hulp hersteld.

— Men leest in den *Java-Bode*, dd. 18 Mei:

In den vroegen morgen van gisteren arriveerde Z. M. stoomschip *Celebes* alhier ter reede, komende van *Sambas*.

Aan boord van dien bodem bevond zich de Gouvernements kommissaris voor de residentie Westerafdeeling *Borneo*, de Hoog Edel Gestr. heer Mr. A. Prins, die onmiddellijk na zijne ontschepping naar Buitenzorg is vertrokken.

Naar men verneemt zouden er weder vijandelijkheden van de zijde der Chinezen van *Montrado* hebben plaats gehad, en wel op eene verraderlijke wijze, die echter door de schitterendste wapenfeiten onzer troepen gestraft zijn. Men ziet de nadere berichten dienaangaande met algemeen verlangen te ontmoet.

ADVERTENTIE.

VENDUTIE.

Op *Donderdag*, den 26sten Mei aanstaande, ten huize van den heer DIKSCHER, op het Rustenburger-pad, wegens vertrek, van eenen netten en wel geconserveerden INBOEDEL, waaronder smaakvolle SPIEGELS en SCHILDERIEN, prachtige ÉTAGÈRE VOORWERPEN, enz., enz., alsmede een WAGEN en PAARDEN, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

(130)

VERKOOPING OP REGTERLIJK GEZAG.

Op een nader te bepalen dag, zullen door den deurwaarder bij den Landraad worden verkocht, eenige LOSSE GOEDEREN, benevens een steenen met pannen gedekt HUIS, in de kampong-wijk *Bibis*, toebehoorende aan den thans verwijderden chinees *Ong Kong Siang*, ten behoeve van den mede verwijderden chinees *Oei Hok Hiem*, en voor eene obligatie-schuld van f10,000.

SOERABAYA, De deurwaarder van den landraad,
22 Mei 1853. (133) DINSBACH.

VERKOOPING.

Op den 30sten en 31sten Mei 1853, zal te *Grissies*, vendutie worden gehouden van het goed van den gewezen regent van *Grissies*, KIEAU TOEMENGOONG *Mageon Dir-djo*, bestaande uit buitengewoon schoone RIJ- en WAGENPAARDEN, WAGENS, HUISRAAD, GOUD- en ZILVERWERK en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

(136)

Heeren CEINTUREN, Heeren HANDSCHOENEN, verlatte TAFELKLEEDEN. ALCATIVEN, GRASBOTER, PROVISIEN in blikken, GENEVER AVH, RHIJNWIJN, SELTZERWATER, en andere soorten van Dranken bij

H. VAN DE VELDE.

Vis-à-vis de Comedie (125)

Kleine vaatjes ZOUT VLEESCH, te verkrijgen bij (131) VAN DER ZWAAN.

ALLEMANSGADING.

FIJNE THEE in kistjes en THEE in pakjes. (132) DEELEMEN.

Hij liet herhaalde malen zijnen wandelstok op de steenen vallen, hoestte geweldig en trok, op deze wijze, de algemeene aandacht op zich, zoodat het brave vijftal nu wel gedwongen was, de kerk te verlaten.

— Heb je 't wel gemerkt, Kol dezelfde tekst, die Dominé S. verleden Zondag in de Amstelkerk had.

— Jal ik had de toepassing wel eens willen hooren, maar die Max met zijn leven maken.

— Denkt gij dan, dat ik uitga om toepassingen te hooren, zeide Max.—Als ik 'huis ben, dan ga ik naar de kerk, maar ben ik voor mijn plezier uit, dan bedank ik er voor, om mijnen tijd in de kerk te verbeuzelen.

Dit was te profaan, dan dat de overigen er iets op antwoordden. Men wandelde, terwijl het rijtuig zachtens achteraan reed, tot aan *Bruckelen*, om het schoone van dien weg goed te kunnen bezien, en op die wandeling stelde Max, die zich vrij en uitgelaten, te midden van de schoone Natuur, bevond, zich zoodanig aan, dat de brave jonge Heeren regt blijde waren, te *Bruckelen* weder in het rijtuig te stappen. Eindelijk kwam men te *Utrecht*, in de oude Bisschopstad, aan. Piet besloot dadelijk de kerken te bezoeken. Hij had zoo veel van Dominé M., N. en S. gehoord, dat hij niets liever wilde, dan dezelve eens te hooren; maar gelukkig voor Max was de ochtendgodsdienst juist geëindigd, en de kerken gesloten.

— Mij dunkt, wij hebben heden morgen goed gegeten, zeide Gus,—en moesten dus, in plaats van warm eten, maar wat koffij en brood gebruiken, dat is goedkoop, en voor hetgeen wij overhouden, kunnen wij op een anderen tijd weder eens plezier hebben.

— Daar gebeurt niets van, zeide Max,—als ik voor mijn plei-

WISSELS op NEDERLAND a 5 1/2 date bij (128) FRASER EATON & CO.

SPECIFIC STATEMENT OF THE IMPORTATION OF MANUFACTURED GOODS, AT BATAVIA, SAMARANG AND SOERABAYA, ON WHICH DUTY WAS PAID, DURING THE YEARS 1850, 1851 AND 1852.—

Zeer geschikt om met de land-mail te verzenden.

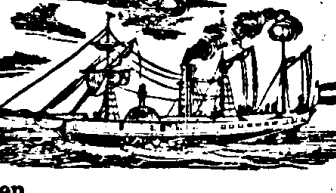
Te bekomen, à f 2.— rec., bij (135) E. FUHRL

De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat hij zich zal onledig houden met het geven van huiselijk onderwijs in de beginselen der Wis- en Meetkunde, alsmede der Landmeet- en Zeevaartkunde.

(126)

P. MUNNICH.

VERTREK DER STOOMSCHEPEN.

Het stoomschip *JAVA* wordt alhier verwacht tegen den 28sten dezer en zal denkelijk op den 2^{den} Junij van hier via *Samarang* naar *Batavia* retourneren.

Vracht en passage te bevragen bij De agenten, FRASER EATON & CO. (129)

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN. Departement Soerabaja.

Algemeene vergadering op den 1sten Junij aanstaande, gewone uur en plaats.

Voorlezer, het lid MUNNICH. Bijdrage, het lid BROUWERIUS VAN NIDEK.

De vereerende tegenwoordigheid van dames wordt beleeflijk verzocht.

Aan de H. H. leden wordt tevens bekend gemaakt, dat er ter tafel zullen worden gebragt, de nieuwe wetten voor de afdeeling.

SOERABAJA, De secretaris en bibliothecaris van het Departement, 22 Mei 1853. J. HAGEMAN JCz. (137)

Bij den ondergeteekende, boekverkooper en boekdrukker alhier, zijn verkrijgbaar de ondervolgende werken:

- Leven van Willem den eersten, prins van Oranje.* Met 130 vignetten. Ing. " 15.—
- Lees-museum.* Uitgezochte verzameling der nieuwste voortbrengselen van buitenlandsche letterkunde. Door C. M. MENSING. Per jaargang. " 16.—
- Idem.* Per mail. " 30.—
- Dr. F. STEGER.* Vijf en dertig jaren. 1815—1850. Een overzicht van de nieuwste geschiedenis. Door J. OUDIK VAN PUTTEN. 2 dln. Ing. " 10.—
- B. T. LUBLINK WEDDIK.* De binnenkamer van een' kruidenier. Oorspronkelijke schetsen en tafereelen. Ingebonden. " 5.—
- CH. SEALSFIELD.* Nathan, de Squatter-regulator, of de eerste Amerikaan in Texas. 2 dln. Ingeb. " 8.—
- W. VAN LINGEN.* Recueil de mots et d'expressions familières. 2e éd. " 1.—
- T. S. WILLIAMS.* Engelsch-Nederduitsche Gesprekken. Door Bomhoff. 4e druk. " 3.—
- Geschiedenis van Baron Sakendher.* Een Javaansch verhaal in de Javaansche taal. " 2.—
- Nieuwe algemeene Etappe-kaart van het koninkrijk der Nederlanden* 1848. In 6 bladen. " 12.—
- STIELER's handatlas.* Met 13 kaarten. " 25.—
- VUILLEMAIN.* Carte planisphere illustrée. Op linnen geplakt met rollen. " 25.—
- VAN DE VELDE.* Kaart van Java. Met de aantekeningen, op linnen geplakt en met rollen. " 25.—
- L'ABBÉ G. DARBAY.* Les femmes de la Bible. Ouvrage illustré. " 35.—
- LINDLEY MURRAY.* Engelsche spraakkunst. Door 5de druk. " 3.—
- The universal preceptor in spelling and reading.* " 1.—

(97)

E. FUHRL.

zier uit ben, wil ik mij niet bekrimpen, en daarenboven hebben wij geld genoeg in kas, om het eens rooijal te hebben: wij eten op het *Vreburg*, zoo als afgesproken is, en daarmee uit. De anderen werden door den beslissenden toon van Max overbluft, en besloten hem te gehoorzamen. Op eens herinnerde Max zich, dat zich een oude schoolkameraad en vriend te *Utrecht*, als Student bevond, en sloeg den Heeren voor, dien eens te gaan bezoeken. De brave jonge Heeren hadden echter eenen afkeer van Studenten, doch toen zij vernamen, dat genoemde vriend Theoloogant was, werden zij eenigzins met het plan verzoend, en besloten Max te volgen; want iemand, die eenmaal Predikant zoude worden, konde toch, naar hunne meening, zoo heel erg niet zijn. De *Studenten-Almanak* gaf hun het adres op, waar den Student te vinden, en na ging het zotstal op weg, en kwam eindelijk, na veel vragen en zoeken, te regt.

Toen Max aan de kamerdeur klopte, riep eene donderende stem:—binnen!

Binnengetreden zagen de Heeren eenen grooten, breed geschouderden en zwaar gespierden jongman, met vervaarlijken baard en knevels, in eenen rooden robe de chambre gehuld, voor de tafel zitten, waarop pijpen, glazen, boeken en zoo voort, in de grootste wanorde lagen. De wanden van de kamer prijkten met lieve meesjesportretten, pijpenroeren, een paar floretten met handschoenen en masker en een paar pistolen, kruiselsings over elkander gehangen.

Als van den donder getroffen, zagen de vijf brave jonge Heeren elkander aan. Wie had ook kunnen denken, dat het er op de kamer van iemand, die eenmaal Dominé worden zou, zoo konde uitsien.

(Vervolg hierna.)

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op *Donnerdag den 26sten Mei 1853*,
Voor de woning van heer J. Dirscher, in het Rus-
senburgerpad, van Meubelaire Goederen.

Op *Vrijdag den 27sten Mei 1853*,

Bij den Deurwaarder bij den Raad van Justitie C. F.
DANWIK, in de stad van eene aanzienlijke partij Pre-
ciosa's en Huismeubelen, alles zonder reserve.

Op *Zaterdag den 28sten Mei 1853*,

Voor 's Lands algemeene pakhuizen voor rekening van
het Gouvernement, van 30,000 ponden Roos-ijzer, Koffij,
Goenij-zakken en overtollige Goederen; zoomede twee
Gouvis. Houtskolen-loodsen, staande te *Perning* afd. *Goe-
noong Kending*.

Op *Maandag den 30sten Mei 1853*,

Bij den pachter der pandjeshuizen *KIOETJOAN, te Pas-
sar Bédan*, van onafgeloste Pandgoederen.

Op *Dingsdag den 31sten Mei 1853*,

Voor de toko van den heer G. BEHNEND, in de stad,
van diverse Toko-Goederen.

Op *Woensdag den 1sten Junij 1853*,

Voor de toko van den heer D. VAN DER ZWAAN, op de
Kaliemaas, van diverse Toko-Goederen.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

18 Mei. J. Dauwes Dekker, van Toeban; J. J. Rambaldo,
van Batavia. — 20 Mei. J. Buisson de st. Remy, H. Cali-
cher, J. P. Dutrieux en O. P. Pohl, allen van Pasoeroean;
wed. Rosbak en H. van Krieken, beiden van Probolinggo;
L. Samalatoe, van Ngawie; J. A. A. Pellatan, van Sid-
ney; Mev. S. H. Wintersteijn, van Kediri. — 21 Mei.
W. K. van der Eb, R. W. van der Eb, S. Beijers van der
Vlugt en J. A. Berkholst, allen van Pasoeroean. — 23
Mei. A. H. Zeijdel, van Pasoeroean; W. F. A. van Steen-
bergen, van Madura; J. B. Hagenstein, van Bezoekie;
P. A. Pous, van Batavia; A. P. P. Rodler, van Sama-
rang; A. N. ridder de Stuirs, van Batavia; A. van der
Vijver, van Toeban; W. F. K. L. de Vogel, van Sama-
rang; wed. J. L. Buijten, van Pasoeroean; Ligtenberg,
van Ngawie. — 24 Mei. W. M. Lidelle en J. D. Poss,
beiden van Probolinggo; P. J. G. van der Zon, van Pa-
soeroean; J. H. Scholten, van Probolinggo.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei 16	Nederl. Ind.	Atiatool Barie.	Sech Abd. Rahim bin Osman.	Balie (Ampenan).
"	"	Gaansten.	Liem Tianghok.	"
" 17	"	Adehan.	Hadjie Ismail bin Sahoodin.	Koetel.
"	"	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Probolinggo.
"	"	Isreen.	Sech Oemar bin Obid Drahim.	Balie (Ampenan).
"	"	Anna.	W. H. Cramot.	Sidney.
" 18	Nederl.	Sphijnx.	G. Wigman.	Diemensland.
" 20	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
" 22	"	stoomschip Macassar.	H. J. E. E. Chevalier.	Batavia.
"	Z. M.	schoener Banda.	komm. luit. 1 ^o kl. G. Gersen.	Bawcan.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei 17	Nederl. Ind.	stoomschip Ambon.	K. W. E. Bergner.	Molukkos over Macassar.
"	"	Nagalant.	J. Winter.	Samarang.
" 18	"	Balheer.	Moh. Arip b. Hadjie Achm. Taheer.	Banjerm. over Sumanap.
"	"	Atiatul Manlah.	Sech Sehan b. Said Baesier.	Priaman over Sam. en Padang.
" 19	"	Sagaffie.	Sech Salim b. Abd. Rachim Drahim.	Sambawa over Sumanap.
"	"	Jenoet.	Said Moh. b. Alie Sahaboeidin.	Ambaina.
" 20	"	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Panaroekan over Prob.
" 21	"	Arief Banjermas.	Mohamat Areep.	Banjerm. over Sumaup.
"	"	Roeseeng.	Tjoa Boenkio.	Singapoer.
"	Engelsche	Jacatra.	Th. Aiton.	Nederland.
" 21	Nederl.	Uranis.	K. Teijlaar.	Australie.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Engelsche	Foster.	H. Bradriks.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
Nederl. Ind.	Fathool Moebarak.	Hadjie Machmoot.	Singapoer.	Gezagvoerder.
Baliesche	Jane.	Sech Said Habis.	Sumbawa en Bal. Ampenan.	Sech Abdulla Badjardana.
Nederl. Ind.	Atiatul Barie.	Sech Abd. Rahim b. Osman.	Padang via Sam.	Gezagvoerder.
Engelsche	Vixen.	A. Bell.	Nederland.	Adam & Co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Ned. Ind. bark *Atiatool Barie*, 4 Inlanders. — Met de Ned.
Ind. stoomschip *Langen Lamongan*, 12 Inlanders. — Met de Ned.
Ind. schoener *Isreen*, 3 Inlanders. — Met de Ned. Ind. stoomschip
Macassar, de heeren Steurs, Boddeler, Ponsse, Torop, Mejufv.
de Paauw, Z. M. troepen en bannelingen. — Met Z. M.
schoener *Banda*, de ommegeande regter C. J. van Haestert en de grif-
fier Bisschop. —

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Ambon*, Mev. Daniels en fam., Z.
M. troepen en bannelingen. — Met de Ned. Ind. bark *Nagalant*, de
heer C. Wenke. —

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtkorvet *Nehalania*; Z. M. stoomschip *Borneo*, Advies-
brik *Pijlades*, schoener *Dolfsja*, transportschip *Merwede*, stoomschip
Hekia; Z. M. schoener *Banka*, 's Gouv. schoener *Haai*; de schepen
Wadie Atool Rachman, *Fathool Moebarak*; de barken *Sagitta*,
Ternate, *Jennij Lind*; *Saltara*, *Vixen*, *Foster*; *Jaco*; *Djoenating*.

HOTEL MONTOLT.

18 Mei. Pelletan, van Sydni; G. Gijssing, van Lingkeer;
Douwes Dekker, van Toeban; Wigman, van Diemensland;
19 Mei. Dutrieux, Buisson de st. Remy, Calicher, Wenke,
van der Eb en Pohl, allen van Pasoeroean; 20 Mei.
Beijers van der Vlugt, van Pasoeroean; 22 Mei. Rödler,
van Samarang; Buijkes, van Pasoeroean; L. de Paauw
en P. Toorop, beide van Samarang; ridder de Stuers
en Chevalier, beide van Batavia.

VERTROKKEN.

18 Mei. J. Douwes Dekker, naar Toeban terug. — 19
Mei. A. G. van Krieken, naar Probolinggo; F. Jacobus,
naar Sumanap. — 20 Mei. E. P. Pohl, naar Grissece;
H. Calicher, J. F. Dutrieux en J. Buisson de st. Remy,
allen naar Pasoeroean; J. A. Wenskofskij, naar Sidajoe. —
21 Mei. F. H. J. Bicker Caarten, naar Modjokerto; J.
Schneider, naar Nederland; A. H. Zeijdel, J. A. Berk-
holst en S. Beijers van der Vlugt, allen naar Pasoeroean;
W. H. Guldenaar en J. J. Gunsch, beiden naar Sa-
marang; W. G. Boormeester, naar Toeloong Agoong. —
23 Mei. Mejufv. P. Rene, naar Padang; Ths. Slian, naar
Bezoekie; wed. J. L. Buijten, naar Pasoeroean; F. Stein,
naar Salatiga; wed. Boesch en 4 kind. H. van Haarst,
beiden naar Batavia. — 24 Mei. L. Samalatoe, naar Nga-
wie. — 25 Mei. J. Ruijl, naar Batavia via Samarang; J.
A. A. Pellatan, naar Batavia.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

BEVALLEN.

M. C. de Veer, Brest van Kempen, Z. Batavia 11
Mei. — R. Gosler, Sollewijn, D. Batavia 14 Mei. — Echt-
genooten van J. C. Botter, Z. Tagal 9 Mei. — H. C. A.
Lammers van Toerenburg, van Winkelmann, D. Pekalon-
gan 8 Mei. — S. A. Pringiers, Soesman, Z. Samarang
19 Mei. — M. A. L. Pool, van 't Wout, D. Pasoeroean
20 Mei.

GETROUWD.

W. Hoexoo met A. C. Kerka. Samarang 10 Mei. —
H. J. N. Pott met S. D'Hoore. Djococarta 1 Mei. —
H. A. Pott met J. D. Sarima. Djococarta 6 Mei. — A.
P. G. Abels met L. W. A. Coblijn. Batavia 13 Mei.

OVERLEDEN.

F. Haarmans, 25 j. Bezoekie 15 Mei. — D. Crawford.
Batavia 28 April.

SUMANAP VERTROKKEN.

17 Mei de Ned. bark *Carolina*, gezagt. A. A. Graawinkel, naar
Wijnkoopsbaai; de Ned. Ind. schoener *Mofstahat Faradje*, gezagt.
Muisa Nabrang, naar Bezoekie, passagiers J. Hompenius en familie.

18 Mei de Ned. schoenen *Sumanap*, gezagt. F. W. Akkerman,
naar Bangkallang, passagiers W. P. Guldenaar en 11 Arabieren.

23 Mei de Ned. Ind. bark *Tadfil Moelook*, gezagt. Sech Abdul-
rachman bin Osman Bahasoan, naar Cheribon; de Ned. Ind. bark *Al-
Atawie*, gezagt. Sech Oemar bin Achmat Bafidal, naar Samarang
de Ned. Ind. bark *Kiam Tian Hoat*, gezagt. Oe Pikkwij, naar Ban-
jarmassing.

Schepen liggende ter reede.

De barken Shat Elvrat, Asad Dullah, de schoeners Indram
Eljoesoor, Siedamar, Maria, Vorstelijk Genoegen, Fathel Moebarak,
Mifrejoel Moelook, en de brik Sie Kanoegrahan.

Aan en uitvoer te Soerabaya van 17 Mei tot
en met 23 Mei 1853.

AANVOER.

Van Batavia en Samarang per de Ned. stoomboot *Ambon*, gezagt.
BERGNER, agent CORES DE VRIES.

2000 st. sp. matten, SAID OEMAR; 6 kn. baidgoederen, 4 kn. ma-
dapollams, 9 kn. kat. goederen, ADAM & Co; 2 kn. ruwe zijde, Or-
der; 35 vn. brood, CORES DE VRIES; 5 kn. kramerijs, HOEKSTRA
GEUSING & Co. 37 kn. lijnwaden, HOEKSTRA GJISING & Co; 25 kn.
bier, FREIS; 1 kt. regaal, 1 kt. haken, 3 kn. wit katoen, 1 kt. pro-
visiën, J. KARTHAUS; 3000 st. sp. matten, 585 st. zilver specie,
SAID OEMAR; 5000 st. zilveren specie, SECH ABDUL RACHMAN;
1000 st. sp. matten, 3000 st. zilver specie, SECH MOHAMAT; 6 re-
galen stofgoud, 2 corg. kainpaedjangs, ORDER; en eenige goederen
bestemd voor de Molukkos.

Van Balie per de bals. bark *Jane*, gezagt. SECH SAID HAPIL,
agent SECH ABDULLA BADJARDANA.

3360 pic. rijst, 90 pic. katjang, 2 pic. koffij, 85 krands. bals.
tabak, 30 pic. klapper olie, 62 pic. kapas, SECH ABDULLA BADJAR-
DANA.

Van Balie per de Ned. Ind. brik *Joemanting*, gezagt. OELJ BOR,
agent OELJ WAITIEN.

128 pic. klapper olie, 13 pic. korianderzaad, 96 pic. dendeng, 55
pic. moengsie, 12 pic. koe-ingewanden, 52 pic. mangkoebasten,
290 st. koehuiden, 21 pic. katjang, 70 pic. bals. suiker, 60 pic. koff-
ij, 56 pn. bals. tabak, OELJ WAITIEN.

Van Balie per de Ned. Ind. bark *Gaan Sien*, gezagt. LIEM TI-
AN HOK, agent GONGO TIEN.

309 krands. kapas, N. H. M.

Van Balie per de Ned. Ind. bark *Atiatul Barie*, gezagt. SECH
ABDUL RACHIN BIN OSMAN, agent GEZAGVOERDER.

5100 pic. rijst, 50 paarden, 5 pic. ijzer, 3 pic. bladkoper, SAID
OEMAR SEGAF; 5 pic. bals. takak, SECH OEMAR MATRAF.

Van Bandjarmassing per de Ned. Ind. bark *Adenan*, gezagt.
HADJIE ISMAIL, agent GEZAGVOERDER.

33,000 bossen rotting, N. H. M.; 3 pic. was, 1¹⁰/₁₀₀ pic. vogel-
nestjes, INTJIK MOHAMAT; 2 ijzeren ankers, ORDER.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Isreen*, gezagt. SECH Oe-
MAR DRARIM, agent GEZAGVOERDER.

660 pic. rijst, SECH ABDUL RACHMAN JOAS; 652 krands. kapas,
N. H. M.

UITVOER.

Naar Sambas per de Ned. Ind. bark *Segaffie*, gezagt. SECH SA-
LIM DRAHIM.

450 pic. rijst, SAID OEMAR BIN ALKETIRIE; 4 kn. dranken, 4 pic.
aardappelen, TEN SIETROFF & SCHOT.

Naar Ambeina per de Ned. Ind. bark *Jenoer*, gezagt. SAID MO-
HAMAT BIN ALIE SAHAF.

25 pic. tamerinde, 20,000 st. Jav. sigaren, SAID MOHAMAT SA-
HABODIN; 6 kn. en bn. lijnwaden, en eenige kleinigheden, SAID
OEMAR BIN ALIE BABANAN.

Naar Bandjarmassing per de Ned. Ind. bark *Areef Bandjarmas*,
gezagt. MOHAMAT ARIF.

6 pic. Jav. medicijn, en eenige kleinigheden, GEZAGVOERDER.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Hoktaij* gezagt. Tjoa KIELIK.
7000 st. dakpannen, LIEM AKOUW; 35 st. ledige olie tonnen, 110
keldrs. arak, 30 kn. anijsdrank, 30 st. ledige olietonnen, en eeni-
ge kleinigheden, GEZAGVOERDER.

Naar Nederland per het Eng. schip *Jacatra*, gezagt. AITON.
1719 krands. en 1445 zn. suiker 712³/₁₀₀ pic., 4922 bossen rot-
ting 191¹⁰/₁₀₀ pic., ADAM & Co.

MARKTPRIJZEN.

SUIKER No. 16 per picol f 12.—
Id. " 15 Nominaal.
Id. " 14 "
Id. " 13 "
Id. " 12 "
KOFFIJ per picol f 23 1/2 f 24.— (Zonder voorraad.)
RIJST (CARGA) per koijang f 95.—
Id. (WITTE) " f 125.—
KOEUIDEN per 100 p. f 240.—
ARAK per legger. f 45.—
OLIE (KLAPPER) per picol f 20.—
OLIE (KATJANG) f 16.—
KADJANG MATTEN f 10.—
ROTTING f 6 1/2 f 7.—

TARWE BROOD van 14 oncen. f 0,25.—
VARKENVLEESCH per katie. f 0,56.—
OSSENVLEESCH per pond. f 0,14.—
BUFFELVLEESCH per katie. f 0,20.—

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

Zondag, den 29sten Mei 's morgens ten half 9 ure,
Ds. SCHEUER.
Nederduitsch.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Donderdag den 26sten Mei, H Sacramentsdag. Dienst
des morgens ten 7 uur.
Zondag, den 29sten Mei des morgens ten half 9 uur.